

STOPINU NOVADA ULBROĶAS BIBLIOTĒKAS

GRĀMATU APSKATS

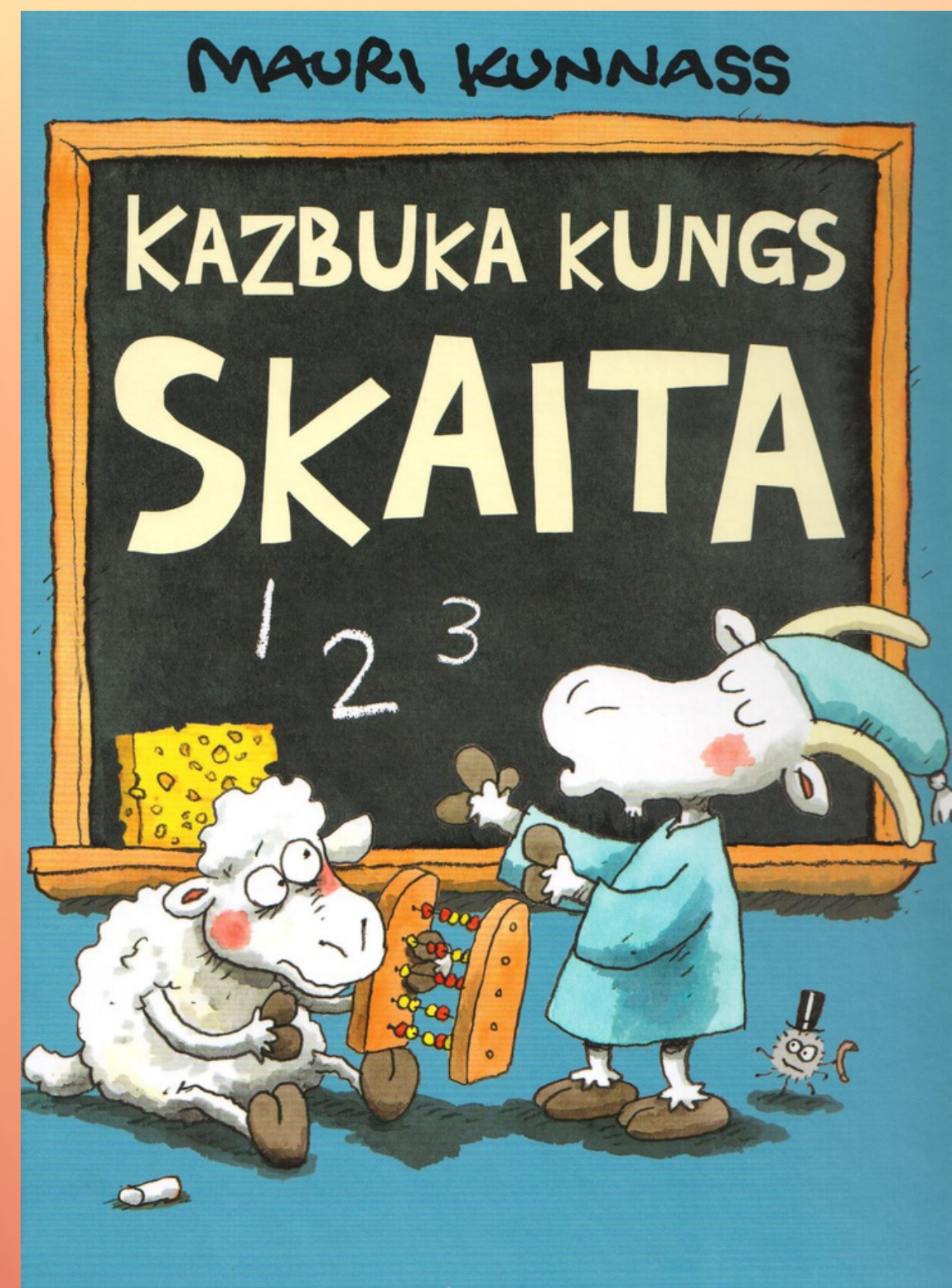
2021.GADA JŪNIJS - JŪLIJS

**Vasaras svelmi vieglāk palīdzēs pārciest ēnainā
nostūrī lasīta grāmata. Ulbrokas bibliotēka
piedāvā gan izzinošu, gan izklaidējošu literatūru
visdažādākajām lasītāju gaumēm. Īpaši esam
padomājuši par bērnu interesēm. Jaunajā
grāmatu piedāvājumā ir atrodamas gan
skatāmas, gan lasāmas grāmatas. Krāšņi
ilustrētas un noformētas. Aicinām ieskatīties gada
karstāko mēnešu literatūras piedāvājumā!**

**LITERATŪRA
BĒRNIEM UN
JAUNIEŠIEM**

Somu rakstnieks un karikatūrists Mauri Kunnass izveidojis grāmatiņu ar skaitāmpantiem tiem, kas tikko sāk iegaumēt ciparus. Tās nosaukums ir "Kazbuka kungs skaita". Skaitīšana kā allaž sākas ar ciparu 1...miegainis mēnessēdzīgais. Un noslēdzas ar 20 strādīgiem rūķiem. Grāmatas noslēgumā ciparus iespējams atpazīt saskaitot baltās aitiņas. Un tad jau laiks gulēt iet...

Jautājumu un atbilžu populārzinātnisku grāmatu bērniem "Kas ir vīrusi?" radījušas Keitija Deinsa un Kirsti Bjūtīmena. Arī pieaugušie lasītāji, iespējams, gribēs uzzināt kāpēc vīrusam ir adatas, vai baktērijas it tas pats, kas vīrusi un kurš ir pats briesmīgākais vīruss? Atbildes uz šobrīd visaktuālākajiem jautājumiem noslēpušās zem atveramiem "lodziņiem". Kā saka izdevēji grāmata "labi noderēs arī dabaszinību un veselības mācības apguvē". Grāmatu latviskojis Guntis Kalns.

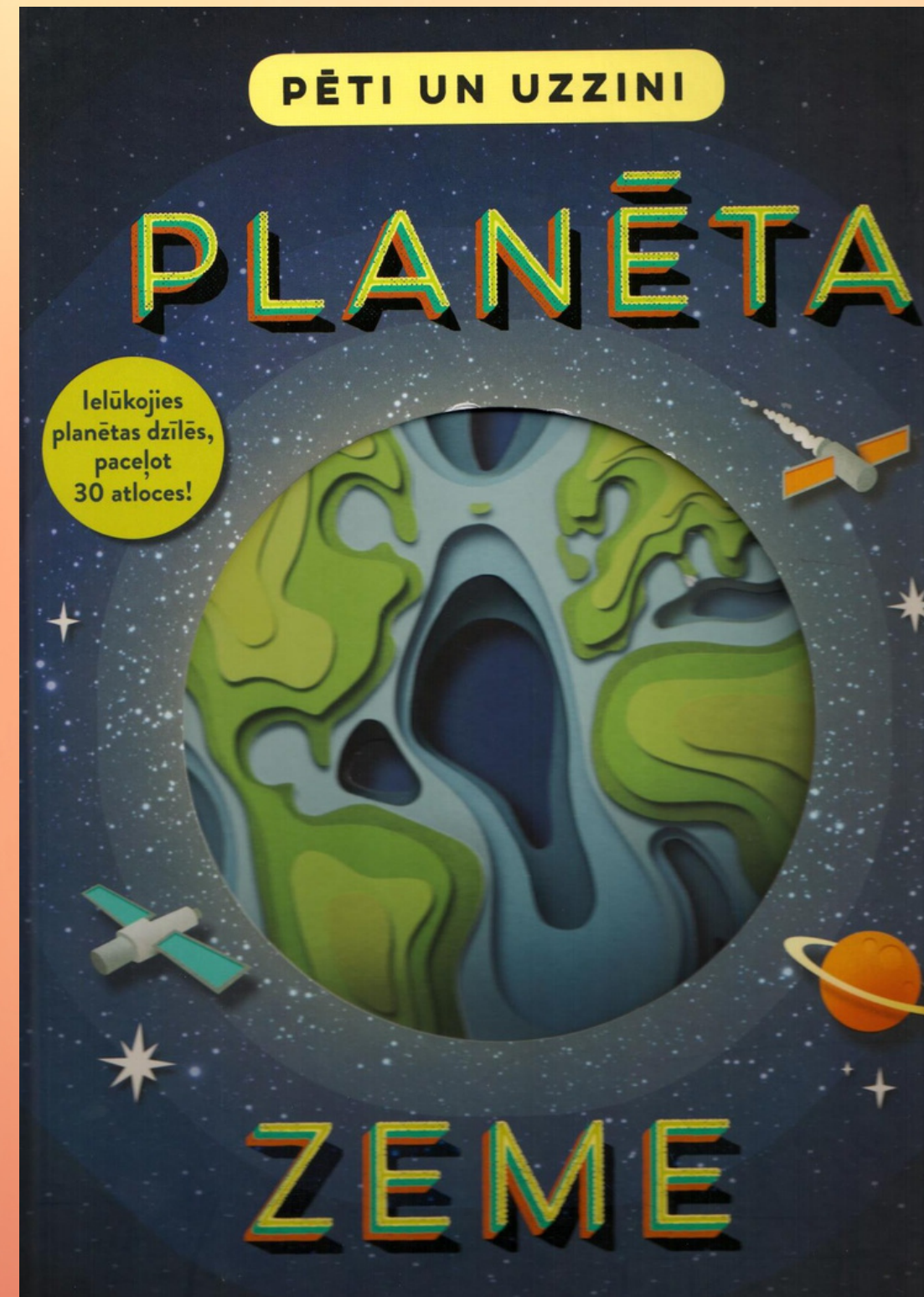

"Vai zini, kur dzīvnieki mīt?". Tādu jautājumu uzdod Pēteris Vollebēns dodoties "izzinošā pastaigā mežā un pļavā". Seit atrodamas nopietnas atbildes uz bērnišķīgiem jautājumiem, tāpēc vecāki priekšālasītāji atradīs iepriekš nezināmu informāciju arī sev.

Piemēram to, ka Spānijas kailgliemezis ežiem un putniem nešķiet garšīgs, jāņtārpiņa gaisma ir 1100 reižu spēcīgāka par sveces gaismu un, ka kukaiņiem arī ir savs bērnodārzs. Izdevumā vēl daudz atbilžu uz jautājumiem, kurus varētu uzdot bērns. Tā bagātīgi un pievilcīgi ilustrēta fotoattēliem. Tāda ir arī šī paša autora otra jaunā grāmatiņa "Vai dzirdi kā koki runā?".

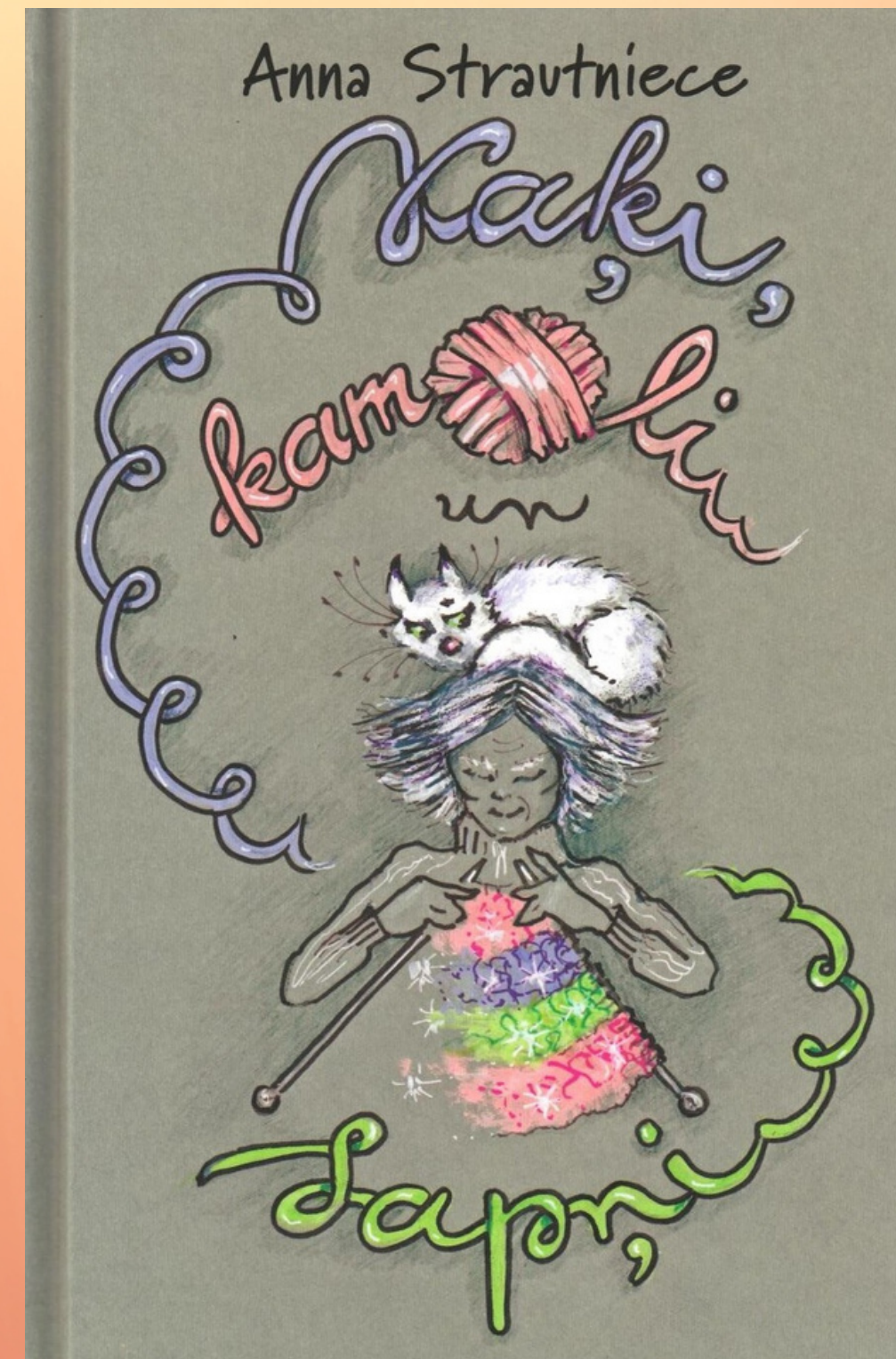
Verama, skatāma un ļoti izglītojoša ir bērnu populārzinātniskā grāmata "Planēta zeme" ar mākslinieka Bamboland ilustrācijām. Apskatīt citus šī mākslinieka darbus varat mājaslapā <https://www.bomboland.com/>. Izdevums būs interesants ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem, kas vēlas atsvaidzināt zināšanas par ģeogrāfiju un ģeoloģiju - tektoniskajām plātnēm, vulkāniem, kalniem, ledājiem. Un latviskāku vidi - upēm, alām un citām dabas lietām. Grāmata maziem un lieliem dabas pētniekiem!

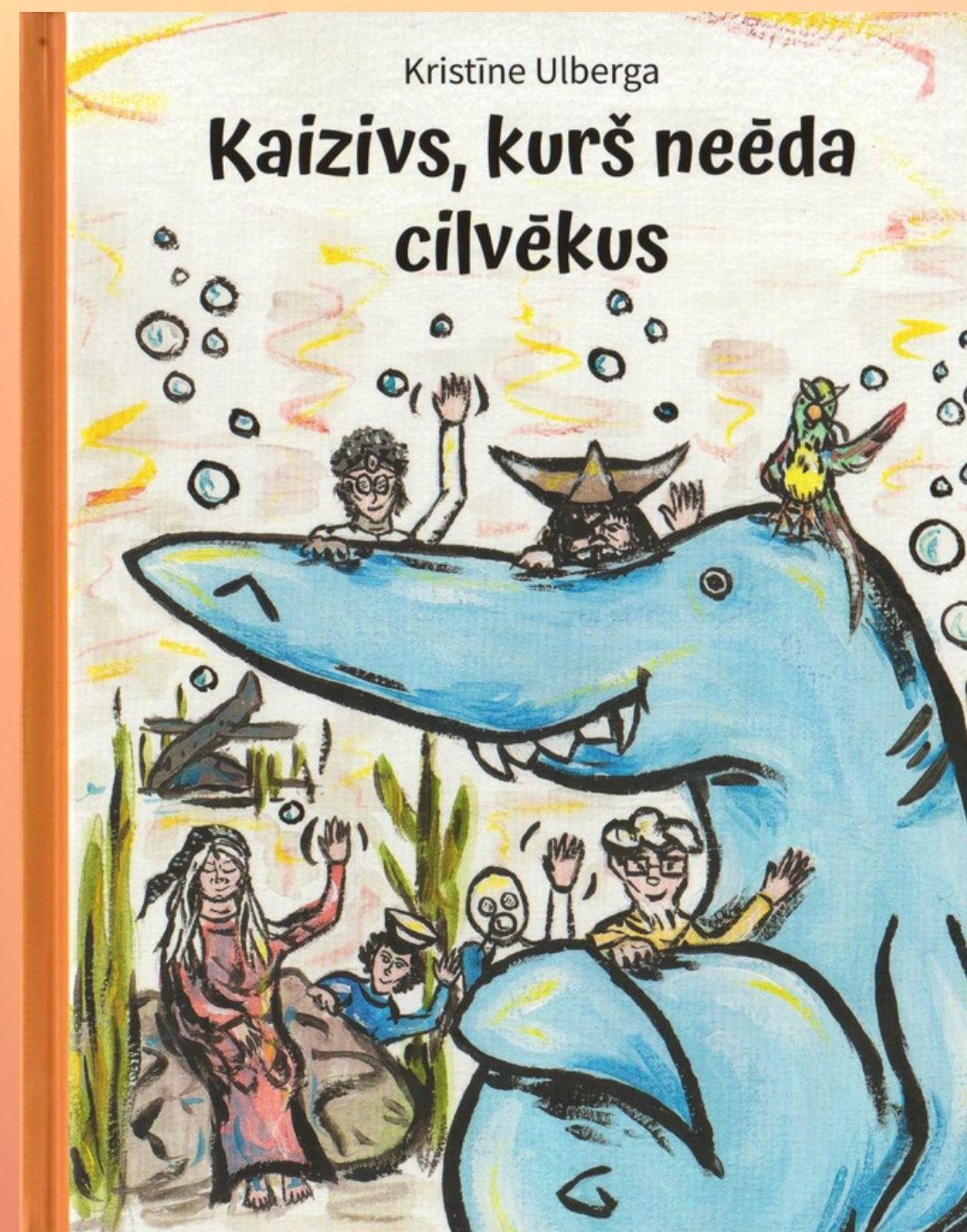
Brīnišķīgs kopdarbs veikts, rodoties Ineses Zanderes un mākslinieces Anitas Paegles grāmatai "Kaķis uz klavierēm". Kā jau nojaušat, tajā iekļautie dzejoļi ir par kaķu gaitām. "Ej un rīta darbu dari, tikai tu to paveikt vari - izglāb mazu melnu mušu, piena krūzē iekritušu." Dzejoļi ir par kaķu piedzimšanu, vārdu došanu, kaķi un peli, kaķi un putniņiem, kaķpēdiņām un zaķpēdiņām, Inci un Minci. Saistībā ar grāmatu varat noklausīties radioierakstu - <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/kulturas-rondo/gramatas-berniem-ineses-zanderes-un-mara-rungula-krajumi-par-kak.a144929/?fbclid=IwAR3HcZQTAoCLtNOzBTPsQks1EqSQIHJ9HDQ9kMtK4dmyLwbWnQKOIYyQGel>

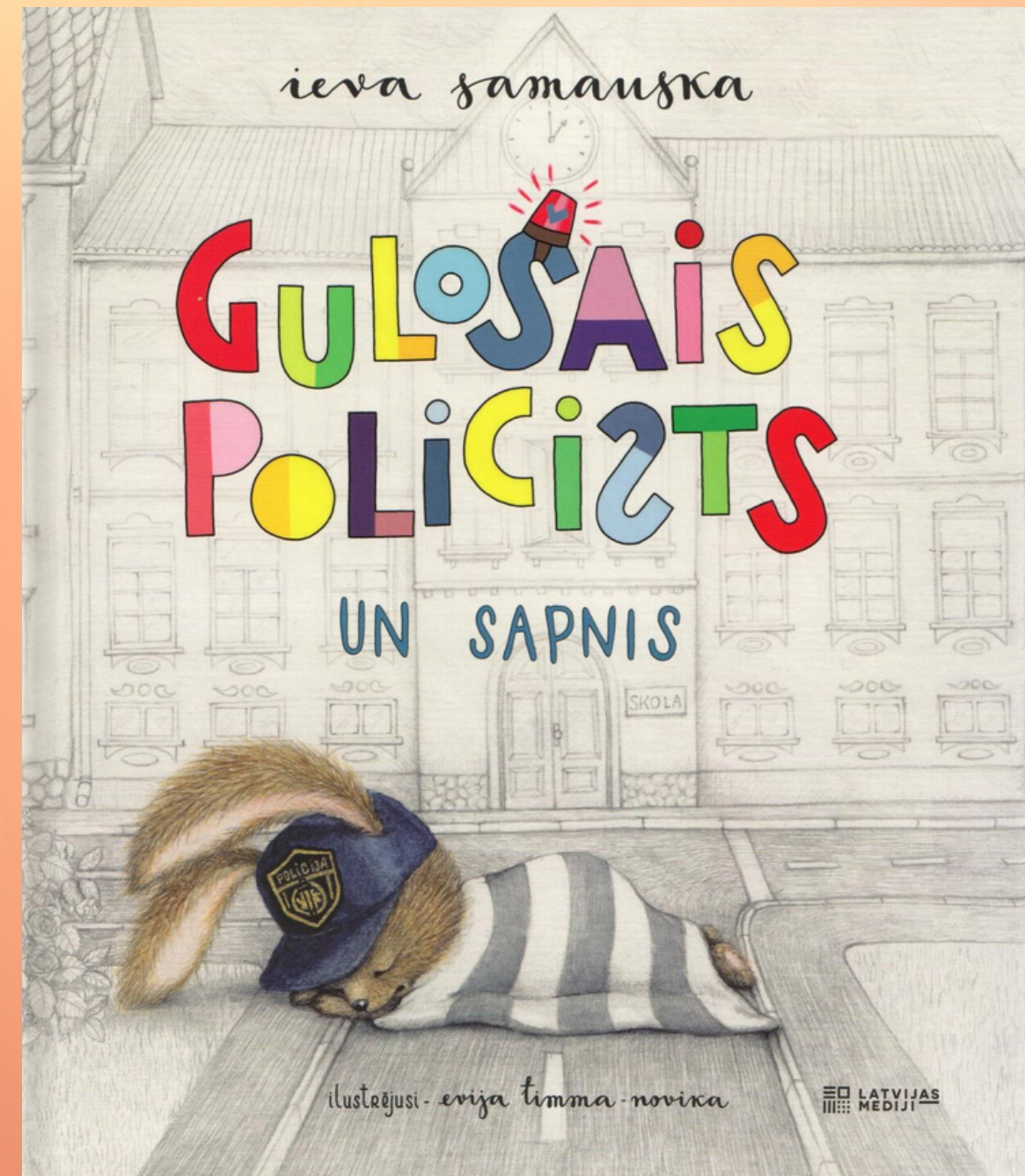
Anna Strautniece izdevusi savu grāmatīņu "Kaķi, kamoli un sapņi" apgādā "Alis". Izdevumu ilustrējusi pati autore. Viņa ir zināma kā tulkotāja un biedrības "Dzīvnieku brīvībai" atbalstītāja. "Kaķus, kamolus un sapņus" īpaši iesakām kaķu mīlotājiem. Grāmata stāsta par atbildību un līdzietību. Par cilvēku un kaķu likteņiem. Ar šo grāmatu autore savulaik pretendējusi uz Jāņa Baltvilka balvu bērnu literatūrā. Recenziju par grāmatu varat izlasīt arī 2019.gada oktobra "Konteksta" numurā. Tas pieejams Ulbrokas bibliotēkā.

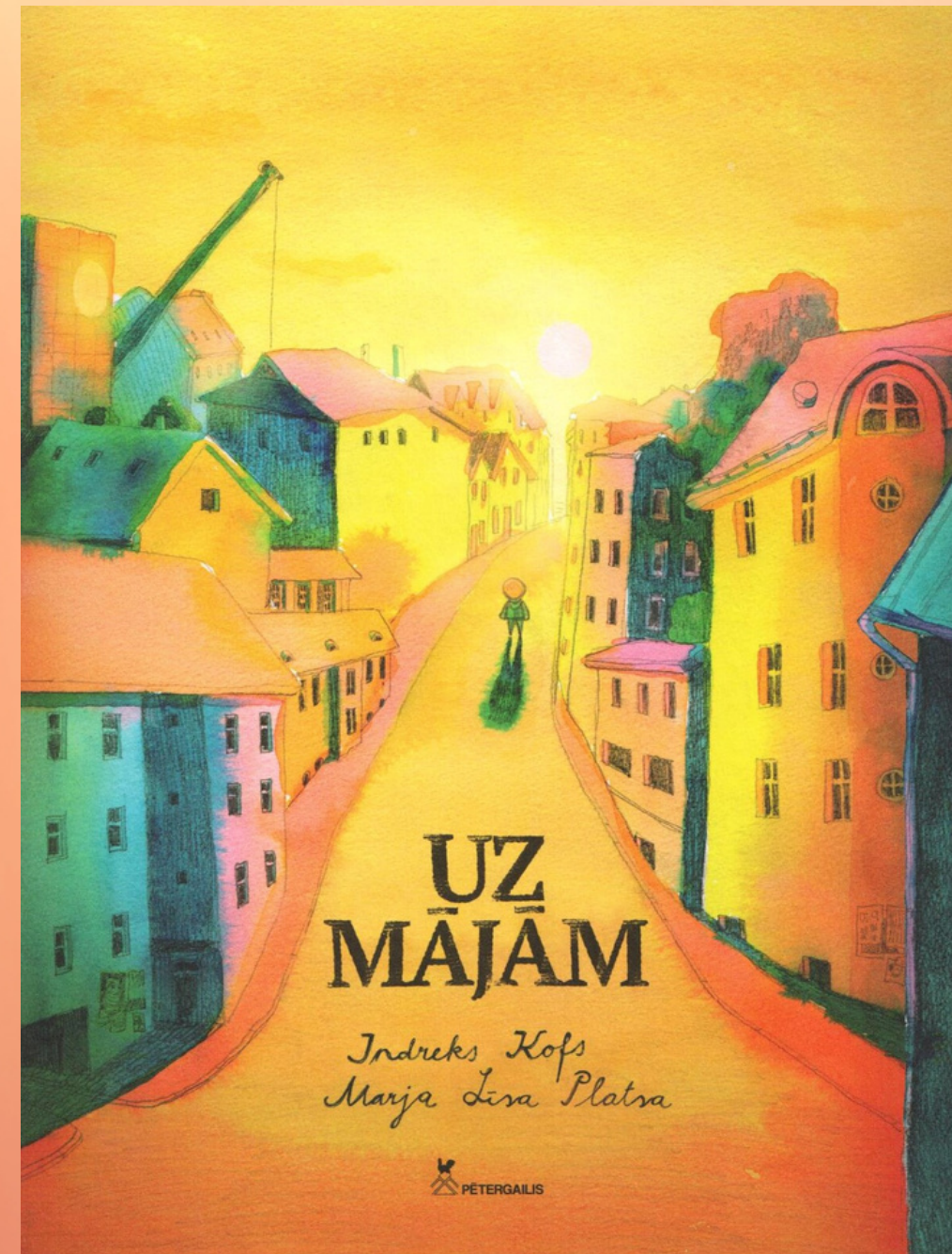
Klajā nācis Kristīnes Ulbergas darbs "Kaizivs, kurš neēda cilvēkus" ar Kristiānas Zalmanes ilustrācijām. Kaizivs ir pavisam atšķirīgs no haizivs. Grāmatas "pipariņš" ir tekstā minētie jautājumi, kas jāadresē mammai, tētim un vecmāmiņai. Tik pat labi grāmata lasāma arī pieaugušo auditorijai. Domājams, gan mazie, gan lielie lasītāji izlasot šo haizivs stāstu sapratīs, ka haizivis var būt tīri mīlīgas un no tām nebūt nav jābaidās.

Mūsu mazie lasītāji jau pazīstami ar levas Samauskas bērnu dzejoļiem. Šobrīd piedāvājam lielisku grāmatīņu "Guļošais policists un sapnis", kuru ar burvīgām ilustrācijām krāšņojusi Evija Timma - Novika. Katrs dzejolis ir sava veida stāstiņš par dzimšanas dienu, mūmiju, omītes zābakiem un citām lietām. Miegainā policista lomā - zakēns, kurš izbauda gan Ziemassvētkus, gan pavasari, vasaru un rudeni. Kā saka izdevēji; "levas Samauskas dzejoļi ir kā krāsaini ziepju burbuli vai sapņi, kuros parastais satiek neparasto, ļaujot mazajam lasītājam doties īstā iztēles un valodas rotaļu piedzīvojumā." Tādu piedzīvojumu novēlam arī lasītājiem.

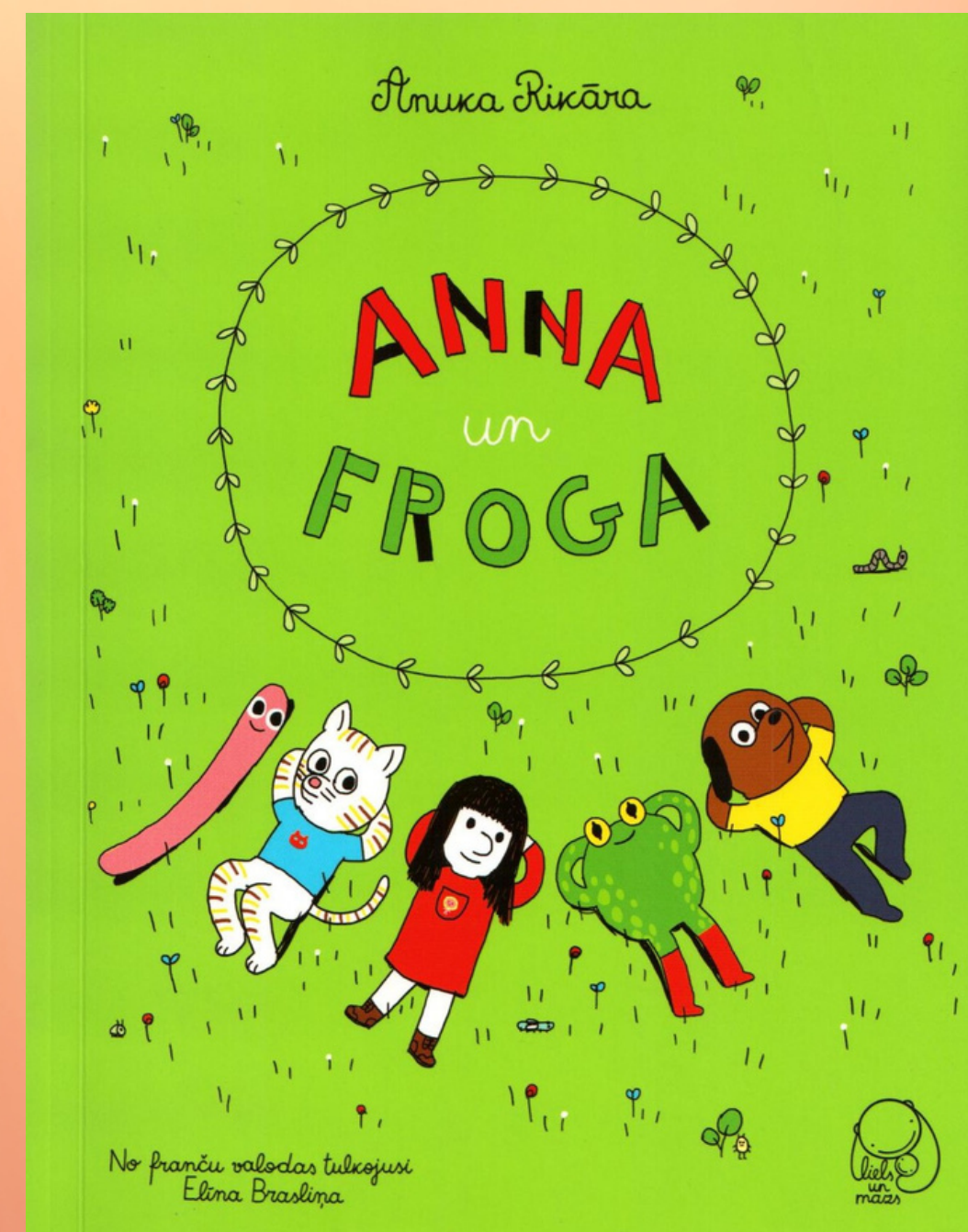
Ļoti krāšņa ir igauņu - Indreka Kofa un ilustratores Marjas Līsas Platsas grāmata pašiem mazākajiem "Uz mājām". Tā stāsta par maza bērna izjūtām. Par Madi, kuram ir pieci gadi un drīz paliks seši. Viņš drīz būs bērnudārza vecākajā grupiņā un daudz ko prot darīt bez pieaugušo palīdzības - tīrīt zobus, braukt ar divriteni bez atbalsta ritenīšiem, ieslēgt televizoru, visu ko uzbūvēt no lego klucīšiem, izvilkot piedurknes uz pareizo pusi, sakārtot rotaļlietas un tā joprojām. Vienkāršās, bet pievilcīgas ilustrācijas piesaistīs bērna uzmanību. Saistošs ir arī stāsts par to, kā Madis viens pats nāk mājās no bērnudārza.

No lapas uz lapu steidzas Bumbulītis, trollītis Mumins un mazā Mija Tūves Jānsones grāmatā "Kas notika pēc tam?" Nepacietīgākos lasītājus tās noformējums vizuāli ved no vienas lapas uz nākamo. Grāmatā pirmoreiz izdota Somijā, 1952.gadā. Īpaša uzmanība jāpievērš teksta dažādajam burtu noformējumam. Tas it kā atspoguļo katra grāmatas varoņa raksturu. Grāmatu no zviedru valodas tulkojusi Mudīte Treimane, atdzejojusi Inese Zandere. Izdevums iespiests uz īpaša, videi draudzīga papīra. Grāmatas auditorija - paši mazākie bērni un viņu vecāki.

Anuka Rikāra izveidojusi krāsainu komiksu grāmatu pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem "Anna un Froga". Tajā apvienoti vairāki stāsti par meiteni Annu, vardi Frogu, slieku Kristofu, kaķi Renē un suni Bibī. No franču valodas grāmatu latviskojusi Elīna Brasliņa. Grāmata papildina nelielo komiksu žanra kopumu. Ceram, ka šī grāmata iepatiksies un taps par pamudinājumu lasītājiem zīmēt pašiem savus komiksus.

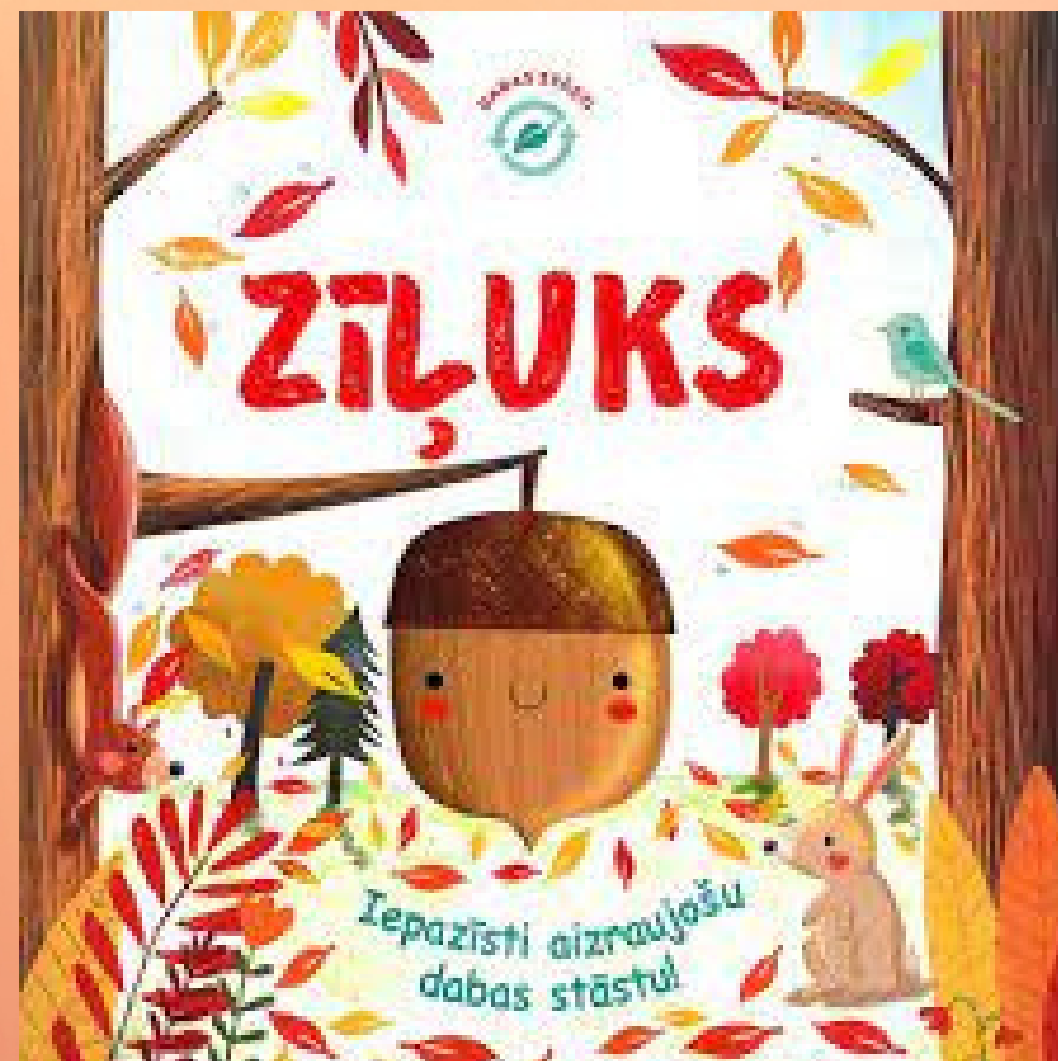
Mūsu mazie lasītāji jau pazīstami ar igaunu rakstnieka Edgara Valtera darbiem. Dailas Ozolas tulkojumā iznākusi viņa jaunā grāmata "Pieklājīgais pūķis Justuss un princese Miniminnija". Grāmata sarakstīta klasiskas literāras pasakas stilā, bet ar humoru. Asprātīgajā grāmatā šoreiz lielāka uzmanība pievērsta pūķa darbiem un nedarbiem. Izdevums patiks tiem mazajiem, kas grib izlasīt kādu jaunu pasaciņu. Tā tradicionāli beidzas laimīgi, bet kā - to mēs nestāstīsim!

Tumša un "ūdeņaina" skatām un lasāmgrāmata. Krāšņa un neparasta. Tāds ir izraēliešu mākslinieces Einatas Carfati darbs "Varēja būt trakāk". Tiem, kam pieejams Instagrams, piedāvājam ieskatīties viņas darbos, kas izvietoti profilā <https://www.instagram.com/einattscarfati/> Bet pati grāmata ir par to, kā uztveram negatīvas lietas. Kāds vienmēr atrod par ko sūdzēties, cits saka "Varēja būt vēl trakāk". "Isti kuģi, spoku kuģi, nāru dziesmas, vaļa vēders un visa cita vide skatāma grāmatas ilustrācijās.

Grāmata ar nosaukumu "Zīlūks" izveidota teksta autore Melānijas Džoisas un mākslinieces Džīnas Maldonado paspārnē. Tas ir stāsts mazajiem par to, kā no mazas zīlītes izaug liels ozols. Skatāms un tekstam līdzī domājams darbs tiem, kuriem ļoti patīk lielas bildes un uzziņa, kāds ir koka dzīves cikls. Iesakām arī visiem mazajiem un lielajiem dabas draugiem.

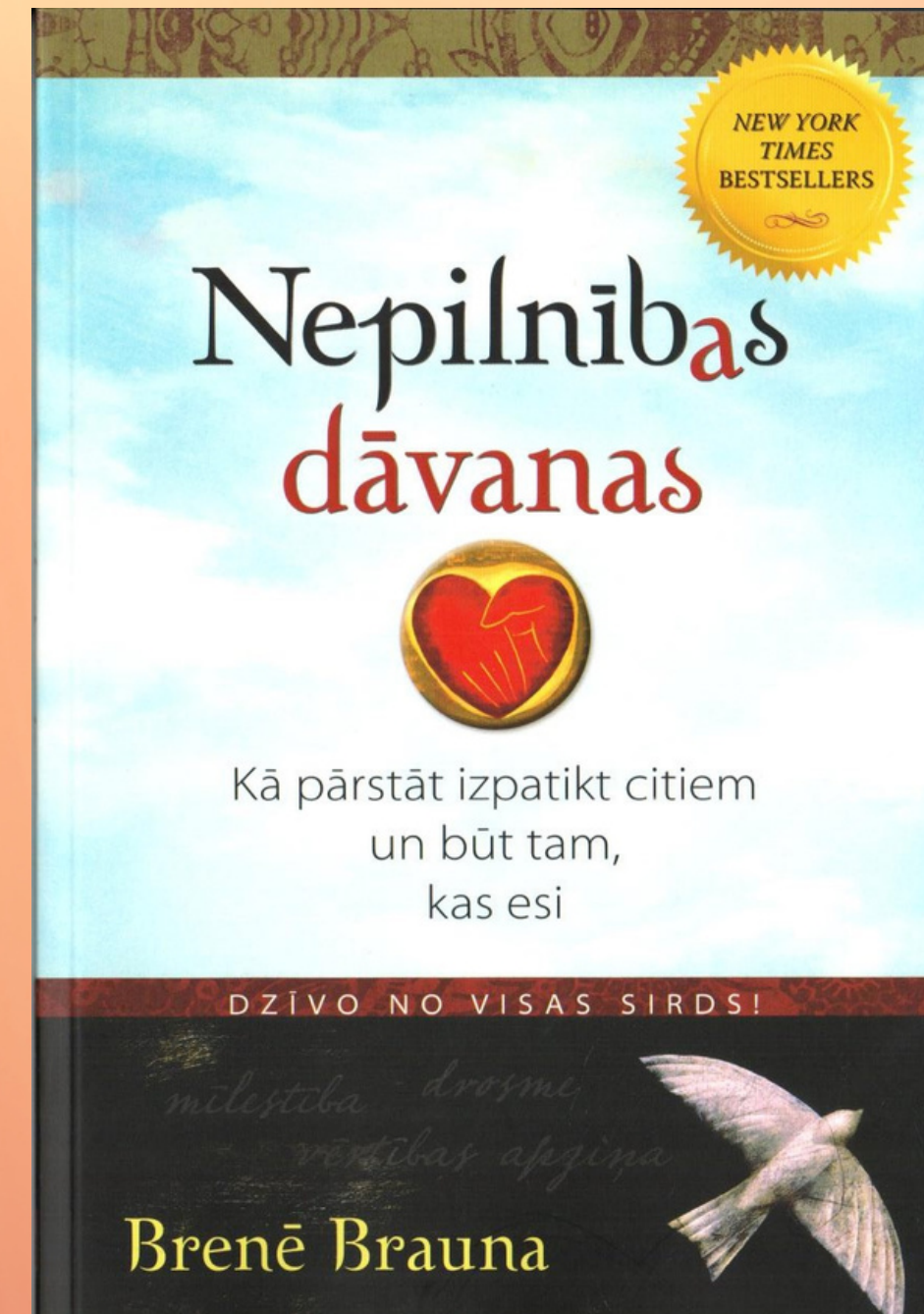
NOZARŪ LITERATŪRA

Grāmatas autore Sūzija Orbaha saka; "Ķermenis ir kļuvis par objektu, ražošanas un tirdzniecības mērķi un vietu". Kā mūsu psiholoģiskais stāvoklis ietekmē ķermeņa funkcijas? Kā sadarbojas prāts un ķermenis? Kā dzīvot harmoniski, nenodarot sev pāri? Par to grāmatā "Ķermeņi". Autorei ir liela pieredze psihoanalīzē. Tā iegūta ar studiju un ilggadīgas prakses palīdzību. Orbaha 40 gadus konsultējusi Pasaules banku, Lielbritānijas Nacionālo veselības dienestu un citas dažādas iestādes. Tas liecina, ka lasīto varam uztvert ar uzticību.

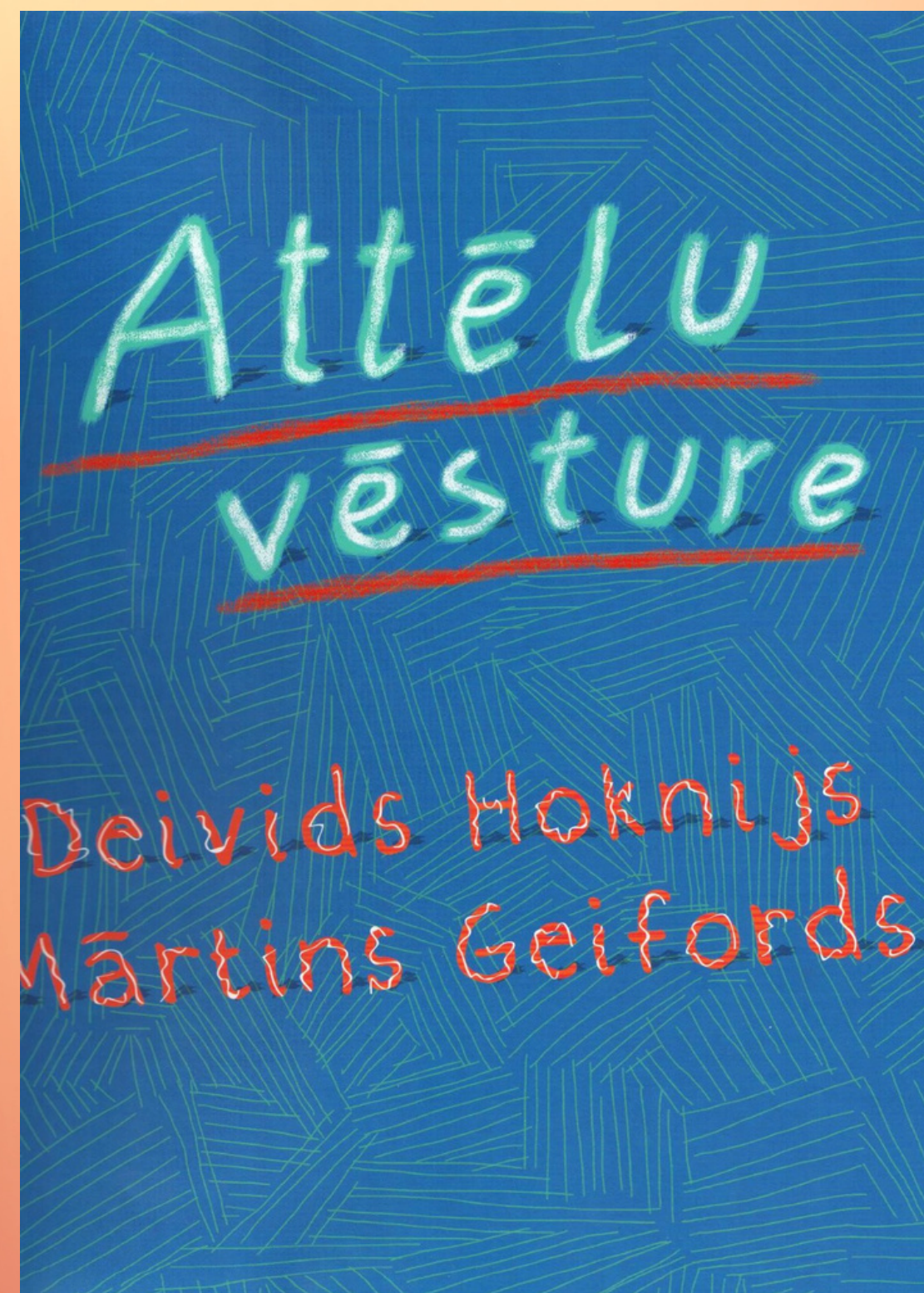

Vēl viena grāmata, kas līdzēs sevis pilnveidošanā ir Brenē Braunas darbs "Nepilnības dāvanas: kā pārstāt izpatikt citiem un būt tam, kas esi".

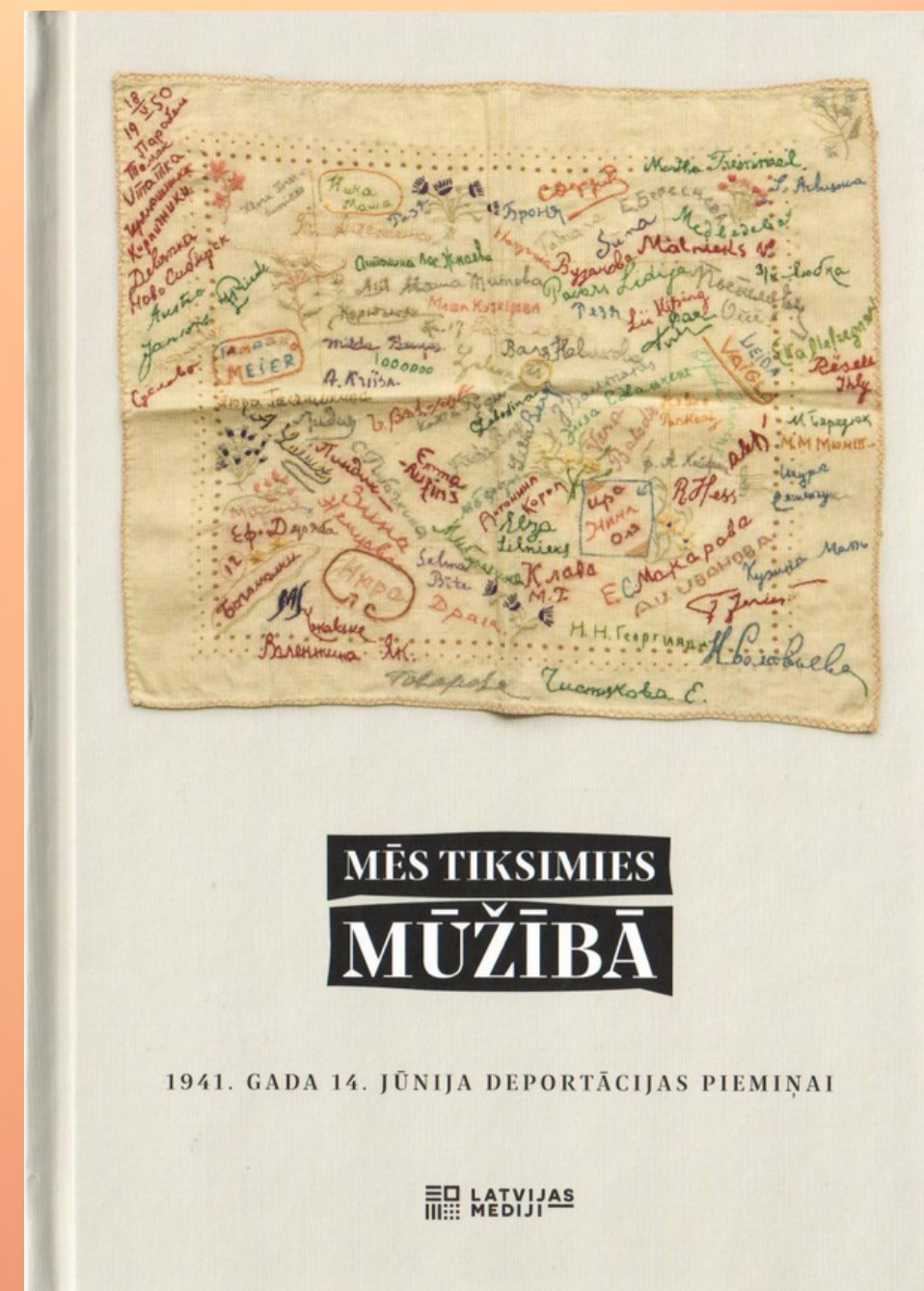
Grāmatas moto ir "Dzīvo no visas sirds!" Tā informē par to, kas mums nav nepieciešams, no kā jāatbrīvojas un kas jāattīsta. Grāmatu nodaļu nosaukumi ir ceļazīmes ar nosaukumiem, "Autentiskuma izkopšana", "Kā attīstīt līdzjūtību pret sevi?", "Siksta gara attīstīšana" un citas pietur-nodaļas. Tās palīdzēs izvairīties no aizspriedumiem pašam pret sevi, pieņēmumiem un standartiem, par to, kādiem mums jābūt. Brenē Brauna ir Hjūstonas Universitātes pētniece, rakstniece un profesore.

Divu autoru, Deivida Hoknija un Mārtina Geiforda autoru izveidotās grāmatas "Attēlu vēsture" apskate ir lielisks zināšanu papildināšanas avots! Seit ievietota informācija, kā par pirmajiem alu attēliem, tā par jaunākās desmitgades svarīgākajiem darbiem. Ar šīs grāmatas palīdzību varat kļūt par glezniecības un citu attēlu veidu pārzinātāju. Tie, kas glezno, iepazīstoties ar grāmatā ievietotajām bildēm, iespējams sapratīs, ka arī viņu garadarbi ir diezgan vērtīgi. Kopumā brīnišķīgs, populārzinātnisks darbs brīvā laika literāri mākslinieciskai pavadīšanai.

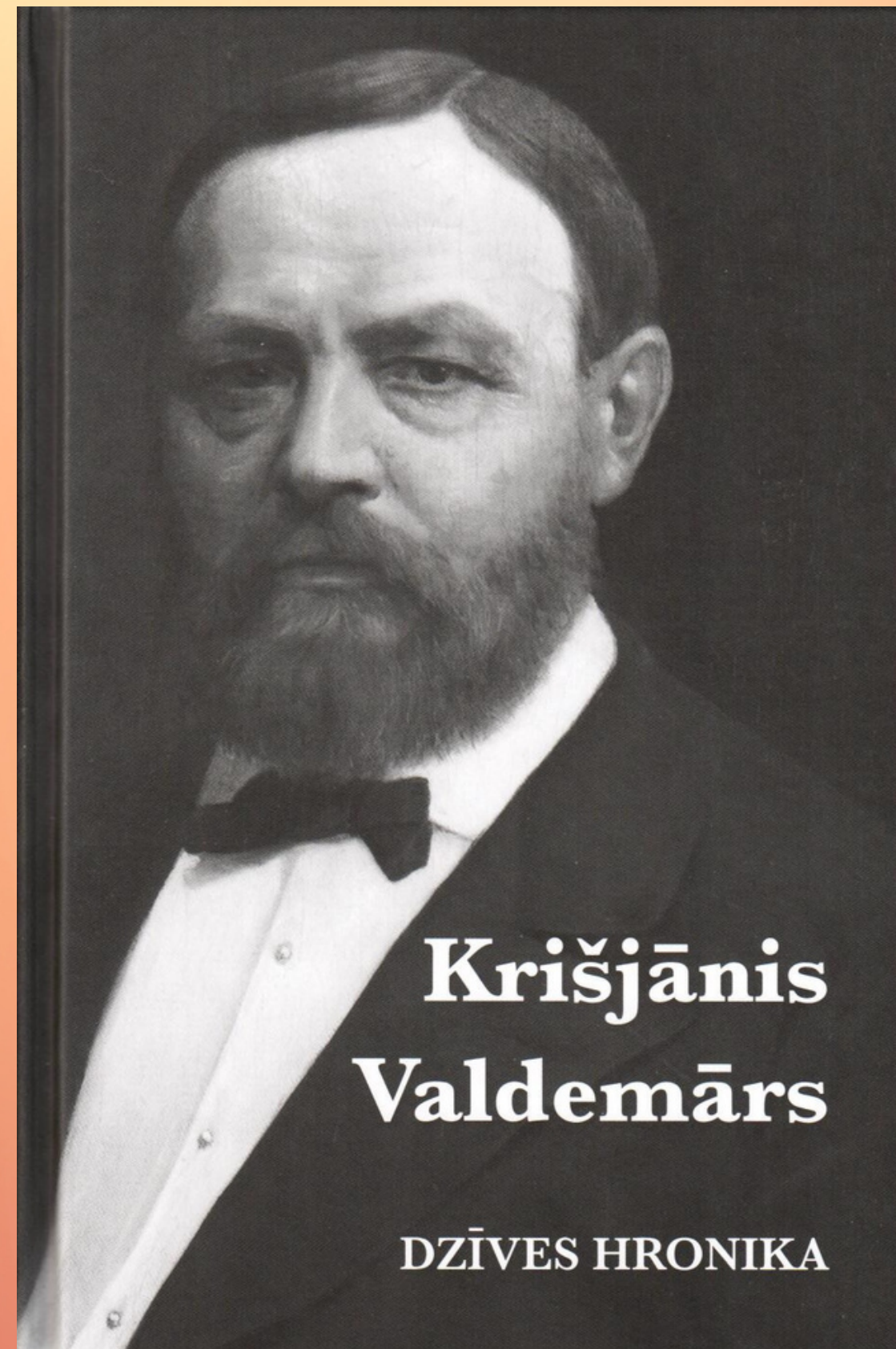
Pagājuši 80 gadi, kopš 1941.gada 14.jūnija deportācijām. Lai pieminētu izvešanā cietušos, iznākusi grāmata "Mēs tiksimies mūžībā". Savus atmiņu stāstus tālāk nodod Oļegs Vijums, Haralds Aronietis, Rosa Brauna, Gunārs Villa un Stakļu ģimene. Grāmatas nosaukums "Mēs tiksimies mūžībā" ir Mērijas Stakles dzejoļa fragments Jāsaka paldies Latvijas Okupācijas muzeja darbiniekiem, kuru rūpē bijis šis izdevums. Par grāmatu iespējams uzzināt vairāk Latvijas Sabiedrisko mediju portālā - <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/pieminot-deportacijas-cietuso-gimenu-liktenus-izdota-gramata-mes-tiksimies-muziba.a408340/>

Krišjāņa Valdemāra dzīvesstāstu monogrāfijā "Krišjānis Valdemārs: dzīves hronika" izpētījis Edmunds Krastiņš. Grāmata izdota 2020.gadā un veltīta Krišjāņa Valdemāra 200 gadu jubilejai. Tajā aprakstīts ne tikai šis izcilais cilvēks, bet arī Latvijas zemes un tautas vēsture - Latvija Krievijas impērijas sastāvā, jaunlatvieši, 19.gs.satiksme, sakari un citi jautājumi.

Jāpiemin, ka Ēdolē K.Valdemārs dibināja pirmo latviešu bibliotēku, kas sākumā atradās Ēdoles baznīcā, bet pēc tam K. Valdemāra mājās. Pirmajā gadā tika saziēdoti ap 70 rubļu, kas ļāva iegādāties ap 200 grāmatu.

So izdevumu īpaši iesakām vēstures entuziastiem un K. Valdemāra personības pētniekiem.

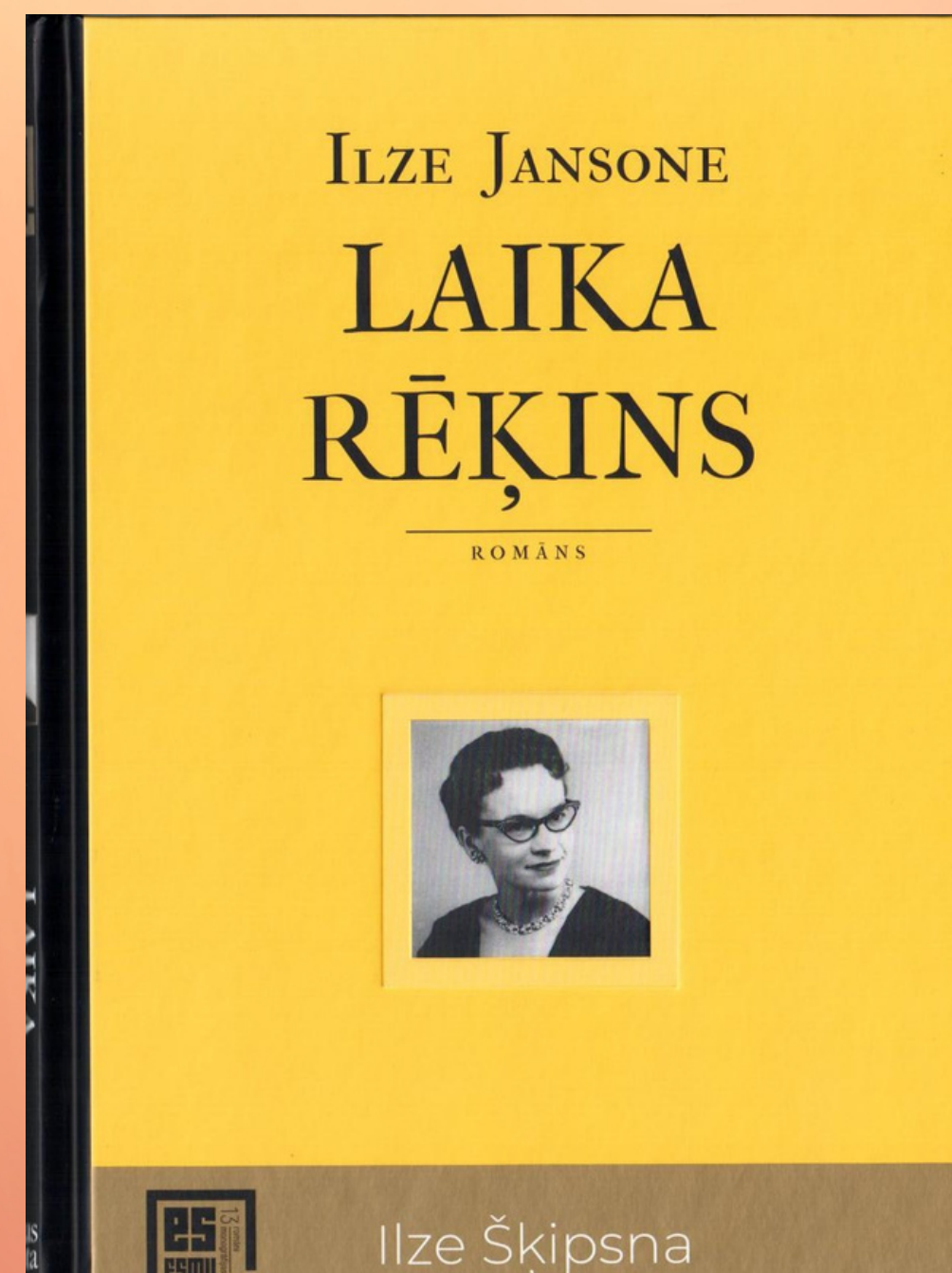

Izdevniecība "Jumava" savā trīsdesmitgadē laidusi klajā monogrāfiju "Latvijas Kultūras vēsture". Tās ievadu un informāciju par mūsu kultūras saknēm sarakstījis Ojārs Spārītis. Tālāk seko nodaļas, kas veltītas vēsturei, folklorai un mitoloģijai, muzejiem, valodai, literatūrai, grāmatniecībai, bibliotēkām, mūzikai, teātrim, kino, arhitektūrai, mākslai un modei. Pašā noslēgumā ievietota Latvijas kultūras vēstures hronoloģiskā tabula. Grāmatu tematiski veidojuši savu jomu profesionāli. Uzziņu izdevums, kas atspoguļo kā senāku, tā mūsdienīgu vidi un cilvēkus. Tas lieti noderēs vēstures fakti izziņai un atsvaidzināšanai. Monogrāfija ir ilustrēta ar krāšņām fotogrāfijām.

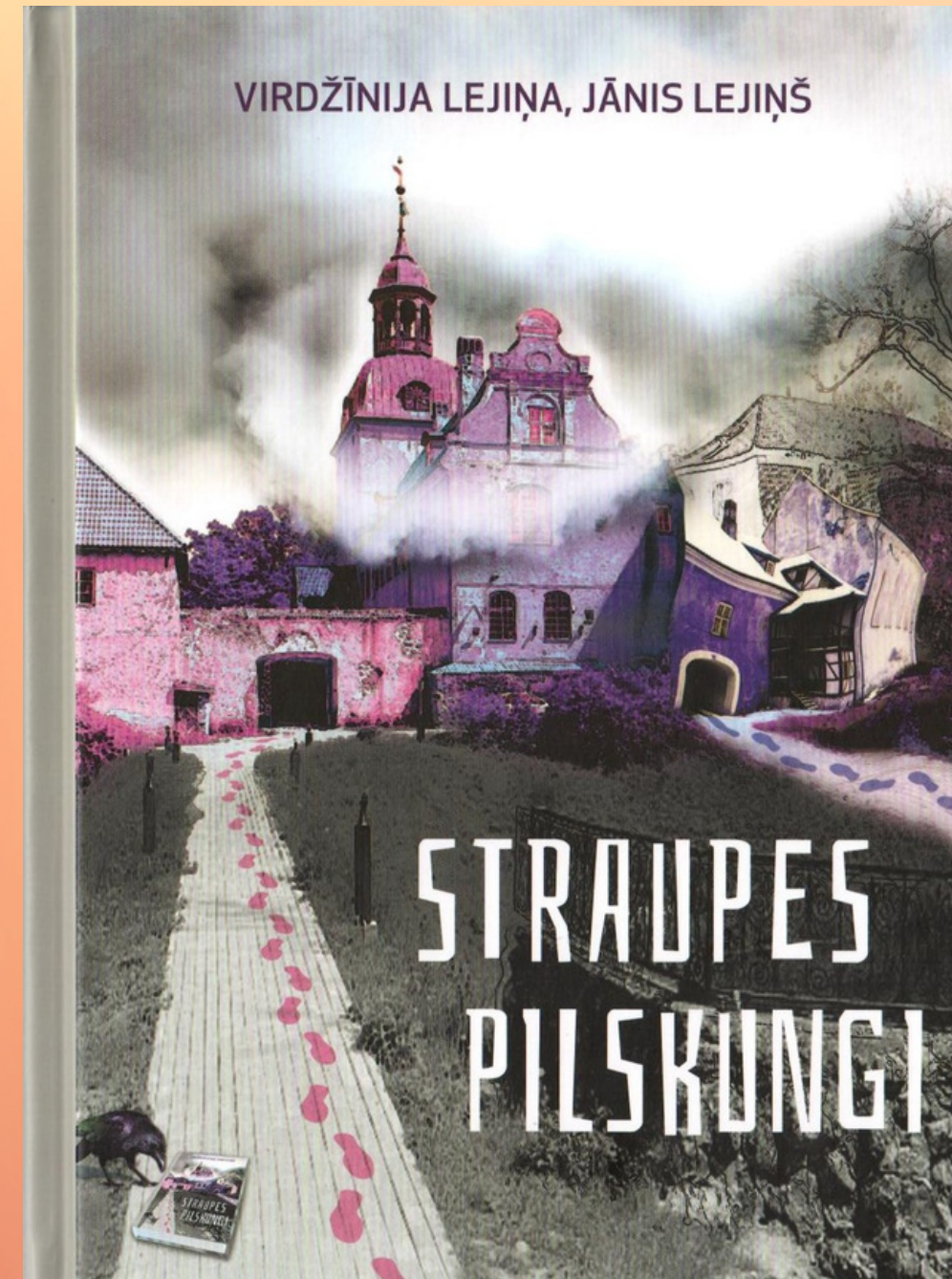

DAI LLITERATŪRA PIE ĀUGUSAJIEM

Projektā "Es esmu" klajā nākusi grāmata "Laika rēķins" par Ilzi Šķipsnu - pirmo latviešu modernā romāna autori, ceļotāju, poliglotti, antropoloģi un bibliotekāri. Par bibliotekāri Kimbela mākslas muzejā viņa strādājusi no 20 gs. 60. gadu otrās puses līdz sava mūža noslēgumam. Grāmatas autore Ilze Jansone stāsta Šķipsnas dzīves gājuma pieturvietas - bērnību Latvijā, emigrantes gaitas ASV un atgriešanos dzimtenē. Ilze Šķipsna bijusi ar nediplomēta domātāja un filozofe. Tas atspoguļojas viņas grāmatās. LNB Digitālās bibliotēkas Grāmatu kolekcijas saturā atrodams arī Ilzes Šķipsnas darbs "Aiz septītā tilta". Bet ja vēlaties, varat Šķipsnas stāstu krājumus izlasīt Ulbrokas bibliotēkā.

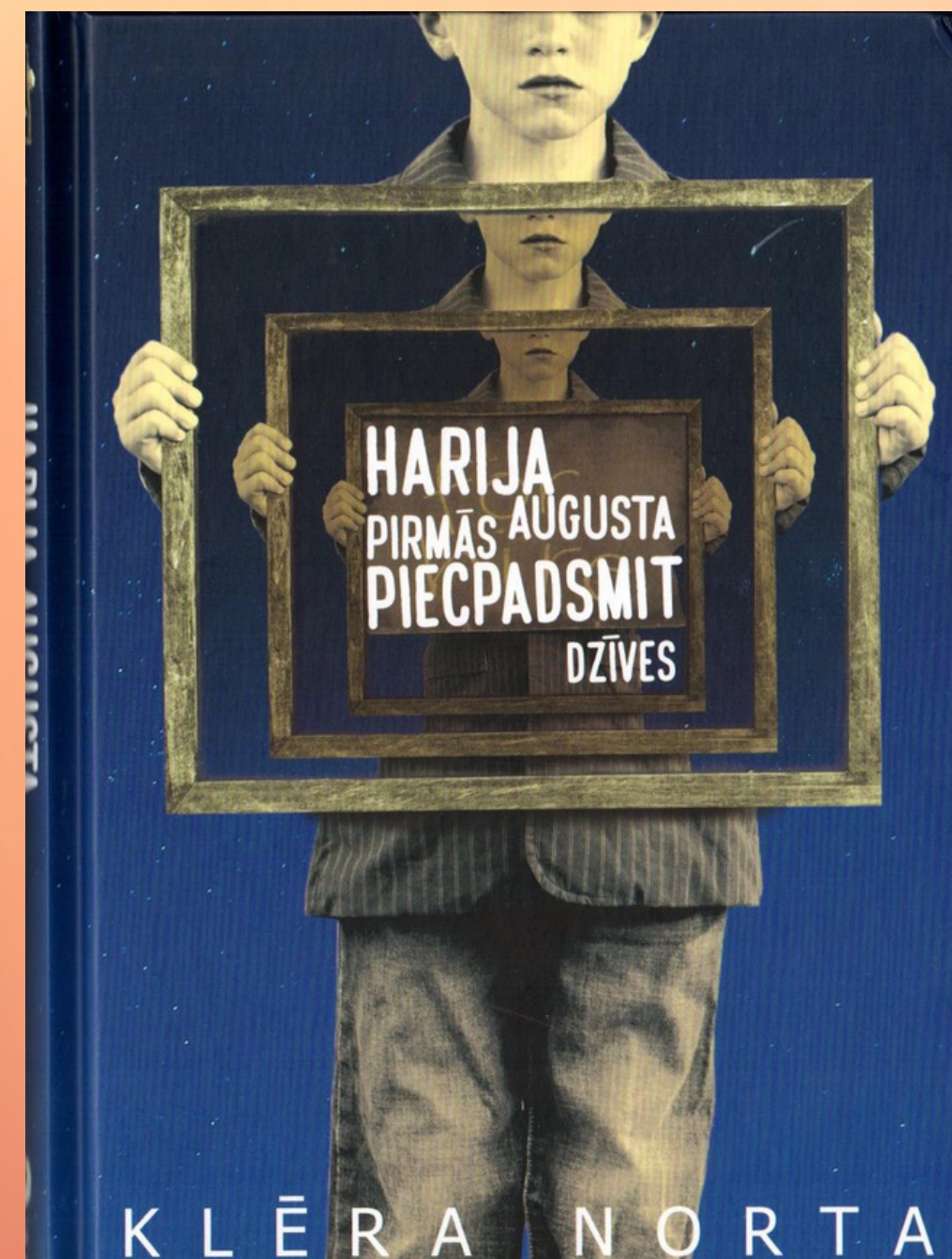
Televīzijas režisore Virdžīnija Lejiņa un viņas dzīvesbiedrs, rakstnieks Jānis Lejiņš kopīgi sarakstījuši grāmatu "Straupes pilskungi". Stāsts ir par 21.gadsimta latviešiem, piedzīvojumu meklētājiem. Grāmata veidota pēc 2007.gadā tapuša scenārija, kurš savu vizualizāciju nav sagaidījis. Grāmatas redaktors, bibliotēkas jūlija literārās izstādes varonis Guntis Berelis "romānam piedēvējis detektīvparodijas žanru, autori atzīst, ka viņiem pašiem grūti to nodefinēt, bet katrā ziņā viņi negribēja ieslīgt jebkādā moralizējošā nopietnībā, uzskatot, ka tieši paradokss ir tas, kas vislabāk spēj izcelt kādu ideju vai vēstījumu." Par to cik grāmata interesanta un saistoša, vērtēsiet katrs pats.

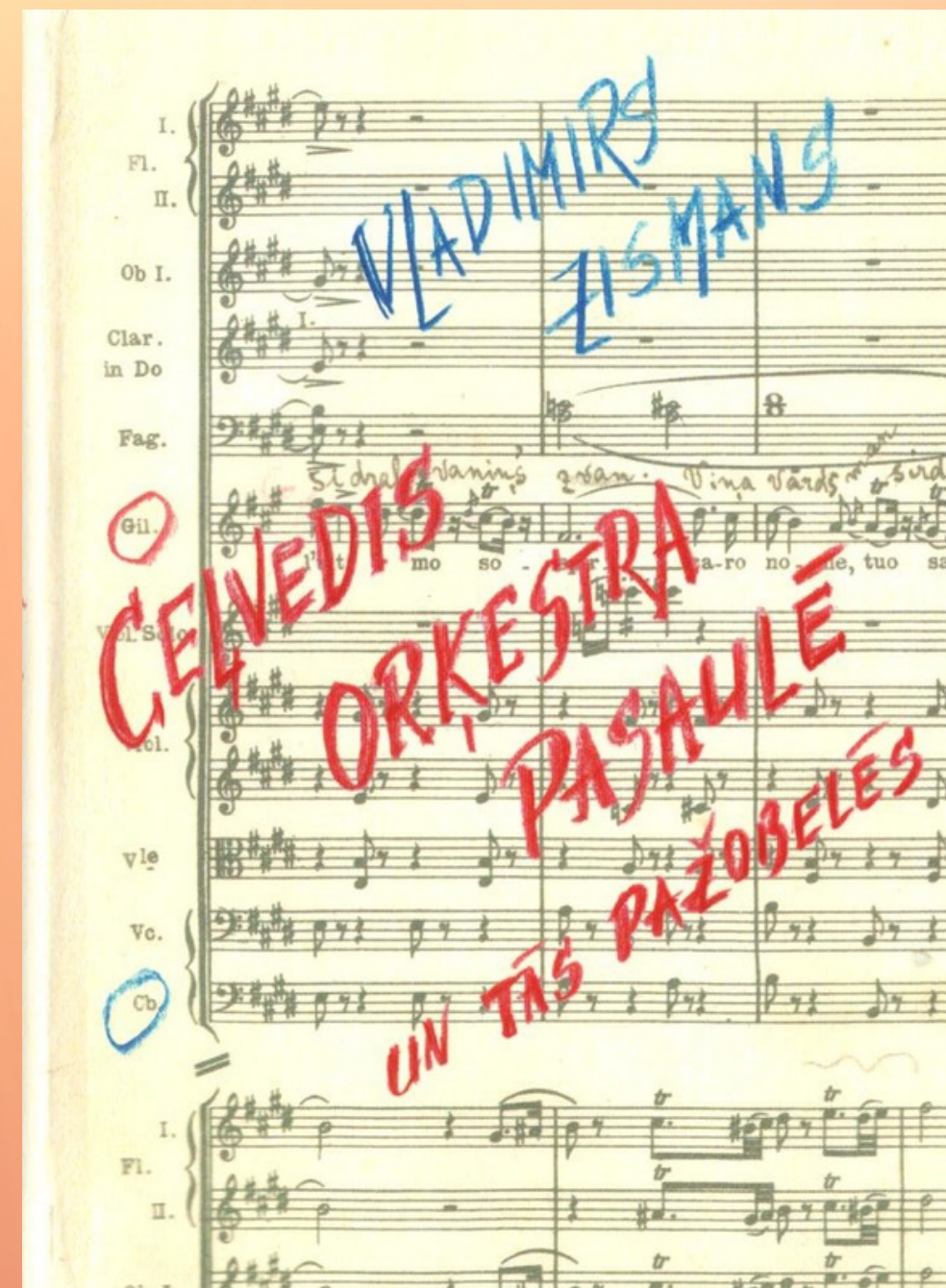
Grosvaldi – tie ir Rīgas Latviešu biedrības ilggadējs priekšnieks jurists Frīdrihs Grosvalds, viņa sieva Marija Grosvalde un viņu pieci bērni – tautastērpu popularizētāja un etnogrāfe Mērija Grīnberga, diplomāts Oļģerds Grosvalds, gleznotājs Jāzeps Grosvalds, ārlietu dienesta darbinieces Līna Grosvalde un Margarēta Grosvalde un mazbērni – muzejniece Mērija Grīnberga jaunākā un matemātiķis Emanuels Grīnbergs. Šīs ģimenes gaitas jo sīki izpētījusi kinorežisore Kristīne Zelve. Kā rakstniece viņa kļuvusi pazīstama ar grāmatu "Meitene, kas nogrieza man matus" (pieejama Ulbrokas bibliotēkā) un ar daļu vairāku citu grāmatu tapšanā. Savukārt pašiem Grosvaldiem ir arī sava Facebook lapa ar nosaukumu Grosvaldi 1921.

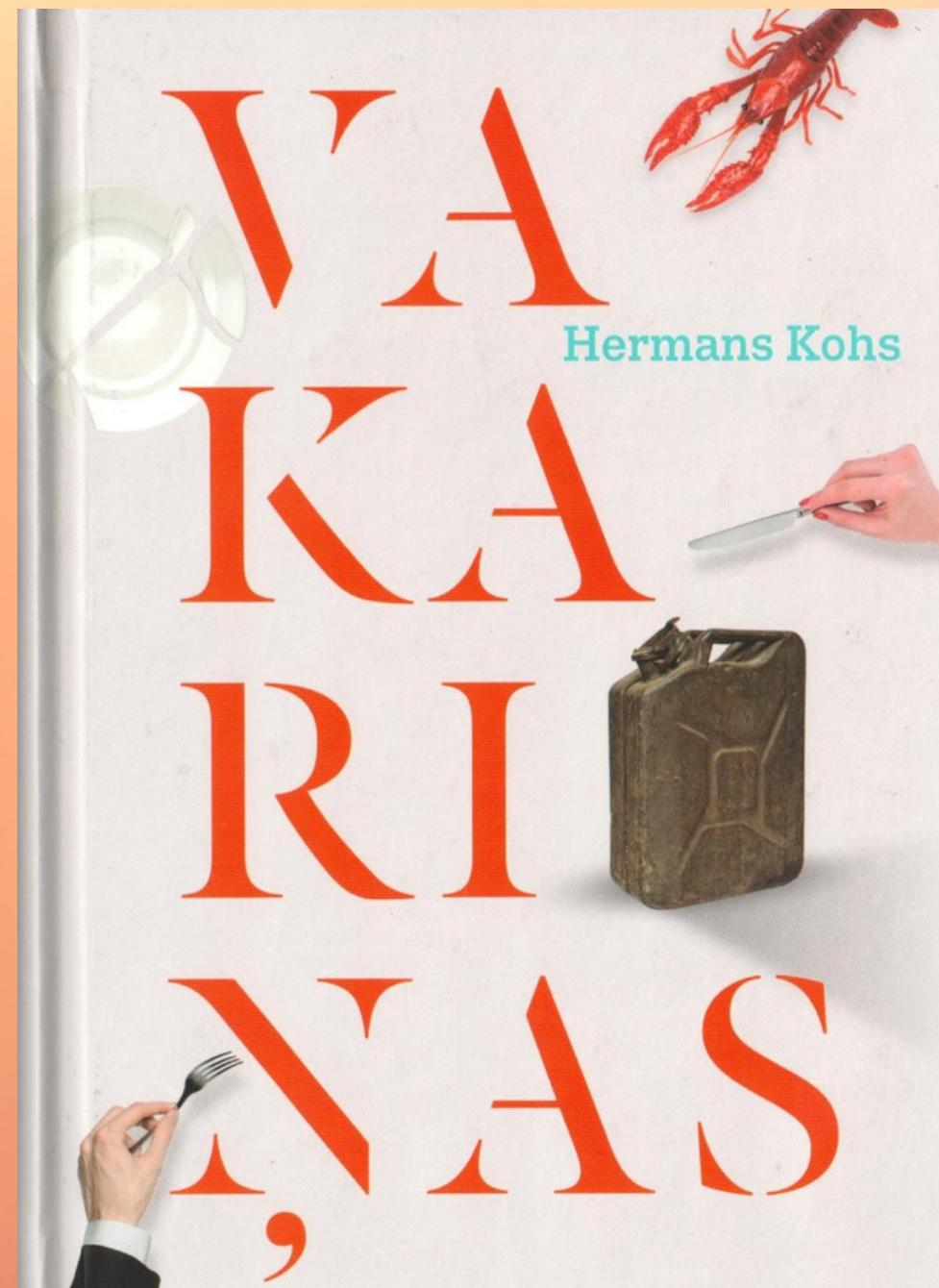
Klēras Nortsas darbs "Harija Augusta pirmās piecpadsmit dzīves" ir īpašs romāns. Tā neparastums slēpjas galvenā varoņa īpašībā pēc nāves atgriezties sākumpunktā. Harijs izvairās no iepriekšējā dzīvē pieļautajām kļūdām, mēģina izglābt pagātņi un nākotni. Nemirstības un fantāzijas tēma apvienojumā ar vēstures notikumiem veido izcilu stāstījumu. Grāmata patiks tam lasītājam, kurš prot abstrahēties no ikdienas un faktiem. Cilvēkam ar plašu iztēli. Bet jāsaka paldies arī grāmatas tulkotājai levai Melgalvei, jo ne tikai pats izdevums, bet arī tulkojums ir lielisks.

Vladimirs Zismans, būdams mūziķis, uzrakstījis ironiski humoristisku darbu "Ceļvedis orķestra pasaulē un tās pažobeles". Grāmata, kas patiks melomāniem un cilvēkiem, kas saistīti ar mūziku. Arī lasītājiem, kuri vēlas palasīt kaut ko ārpus kriminālromāniem un romantikas apvītiem mīlasstāstiem. Seit iekļauto darbu nosaukumi runā paši par sevi - "Sausmas un murgi", "Par orķestri vispār", "Dirigents", "Alts", "Cello", "Kontrabass", "Vijole - plašumu valdniece", "Aizmirstiet visu, ko Jums mācīja Mūzikas akadēmijā". Mūziķa dzīves traģiskie un vienlaikus - jokainie pieturpunkti.

**Hermana Koha grāmata "Vakariņas ir traģikomēdija un sava veida psiholoģisks trilleris par vecāku mīlestību attiecībā uz savām atvasēm. Grāmatas angļiskajā variantā tā raksturota kā drebuļus uzdzenošā, šķebinošā, bet aizrautīgi lasāma vienlaicīgi. Katrai nodaļai ir vakariņu norises sastāvdaļas nosaukums, kas iezīmē romāna gaitu. Kā saka kāds šī izdevuma lasītājs; "Bet stāstīt grāmatas sižetu, manuprāt, nu jau ir diezgan lieki. Visi jau labi zina, ka uz vakariņām ir ieradušies divi brāļi ar savām sievām, ka viens no viņiem ir ievērojams politiķis un visu tikšanās iemesls ir bērnu pastrādātās mulķības utt."
Literatūra ar intrigu un pēcgaršu.**

Vasara ir dārza darbu laiks, bet pēc smagiem darbiem ir lietderīgi paņemt bibliotēkā tieši to grāmatu, kas būtu visvairāk saistoša un veldzēt dvēseli tīkamos tekstos. Aicinām izmantot iespēju tos izvēlēties bibliotēkā! Tāpat iesakām jau laicīgi pierakstīties rindā uz skolas vasaras literatūras grāmatām! Vēlam visiem raitu un baudpilnu lasīšanu.

**Ieva Mūrniece,
Stopiņu novada
Ulbrokas bibliotēkas bibliogrāfe**